

III

(Akty przygotowawcze)

EUROPEJSKI KOMITET EKONOMICZNO-SPOŁECZNY

520. SESJA PLENARNA EKES-U W DNIACH 19-20 PAŹDZIERNIKA 2016 R.

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów »Normy europejskie dla XXI wieku«”

[COM(2016) 358 final]

(2017/C 034/13)

Sprawozdawca: **Antonello PEZZINI**

Wniosek o konsultację	Komisja, 17.8.2016
Podstawa prawna	Art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej [COM(2016) 358 final]
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji
Data przyjęcia przez sekcję	4.10.2016
Data przyjęcia na sesji plenarnej	20.10.2016
Sesja plenarna nr	520
Wynik głosowania (za/przeciw/wstrzymało się):	147/0/2

1. Wnioski i zalecenia

1.1. EKES uważa, że kluczowe znaczenie ma nowa wizja zorganizowania systemu normalizacji europejskiej mogącego dostosowywać się do ciągle zmieniającej się sytuacji międzynarodowej i przynoszącego rosnące korzyści dla przedsiębiorstw, konsumentów, pracowników i środowiska.

1.2. W ramach wypełniania swej funkcji „domu społeczeństwa obywatelskiego” EKES przywiązuje szczególną wagę do zwiększania przejrzystości systemu normalizacji europejskiej i angażowania w niego szerokiego grona podmiotów. Komitet pragnie odgrywać proaktywną rolę w określaniu strategicznych kierunków działania, we wdrażaniu i propagowaniu norm oraz we wspieraniu kultury normalizacji.

1.3. EKES podkreśla znaczenie wzmocnienia strategicznej roli normalizacji technicznej w celu zapewnienia:

- jakości, bezpieczeństwa i wydajności towarów i usług,
- coraz wyższego poziomu ochrony konsumentów, pracowników i środowiska,
- wyższego poziomu innowacyjności, by zapewnić konkurencyjność przedsiębiorstw.

1.4. EKES z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie wspólnej inicjatywy dotyczącej normalizacji między partnerami publicznymi i prywatnymi w systemie normalizacji europejskiej w celu ustalenia wspólnego podejścia w określaniu priorytetów i opracowywaniu wspólnych działań służących modernizacji i usprawnieniu przyjmowania norm.

1.5. EKES jest jednak głęboko zaniepokojony ograniczoną liczbą konkretnych wytycznych dotyczących wdrażania i odpowiednich środków finansowych, które są niezbędne do przekształcenia wspólnej innowacyjnej wizji w strategię i konkretne działania na rzecz modernizacji.

1.6. W związku z tym EKES zaleca, aby partnerstwo publiczno-prywatne wspólnej inicjatywy dotyczącej normalizacji ⁽¹⁾ znalazło swoją pozycję strukturalną i finansową w ramach wspólnych inicjatyw technologicznych programu „Horyzont 2020” ⁽²⁾, w celu:

— zapewnienia osiągnięcia wyraźnie określonych celów technicznych i regulacyjnych w sektorze przemysłowym, usługowym i konsumpcyjnym,

— uzyskania większej i lepszej koncentracji zasobów finansowych i ludzkich oraz wiedzy na temat wspólnych priorytetów.

1.7. EKES popiera wysiłki Komisji na rzecz utworzenia zintegrowanego i zorganizowanego systemu służącego opracowaniu wspólnej strategii w celu zmniejszenia fragmentaryzacji norm i ich systemów planowania.

1.8. EKES popiera zatem poprawę systemu zarządzania w strategiach dotyczących działań normalizacyjnych, by uwzględnić konwergencję technologii i informatyzację przedsiębiorstw i usług oraz nowe i rosnące kompetencje społeczne i środowiskowe i by wspierać obecny komitet techniczny ds. normalizacji.

1.9. Europejski dialog międzyinstytucjonalny w sprawie normalizacji musi zapewniać uprzywilejowaną rolę wszystkim reprezentatywnym podmiotom zainteresowanym tą problematyką. W instytucjach UE powinny powstać stałe grupy ds. oceny i wytycznych, zwłaszcza z udziałem EKES-u i Komitetu Regionów (KR-u), ze względu na obowiązek zasięgnięcia ich opinii wynikający z art. 114 TFUE.

1.10. EKES uważa, że konieczne jest wzmocnienie możliwości skoordynowanego korzystania w systemie normalizacji europejskiej i we właściwych dyseksjach generalnych Komisji z instrumentu normalizacji technicznej, który jest istotny dla poszczególnych sektorów, zwłaszcza usług.

1.11. Według Komitetu priorytetem jest podjęcie działań na rzecz stworzenia prawdziwej europejskiej kultury normalizacji – począwszy od kształcenia podstawowego po decydentów politycznych i negocjatorów umów międzynarodowych, poprzez uruchomienie i wspieranie skutecznej europejskiej kampanii informacyjnej.

1.12. EKES podkreśla, że prawdziwie innowacyjna europejska polityka normalizacyjna musi przede wszystkim spełniać kryteria „satysfakcji klienta” z punktu widzenia obywateli, przedsiębiorstw i pracowników oraz zapewnić wysoki poziom bezpieczeństwa, jakości i skuteczności, a także nowe miejsca pracy i międzynarodową konkurencyjność w oparciu o zrównoważone i elastyczne podejście mieszczące się między normalizacją i kreatywnością ⁽³⁾.

2. System normalizacji technicznej w obliczu europejskich i globalnych wyzwań

2.1. Normalizacja techniczna odgrywa pierwszoplanową rolę w funkcjonowaniu jednolitego rynku i w międzynarodowej konkurencyjności produktów i usług, jako instrument strategiczny zapewniający jakość, wydajność i bezpieczeństwo towarów i usług, interoperacyjność sieci i systemów, wysoki poziom ochrony przedsiębiorstw, pracowników, konsumentów i środowiska, a także wyższy poziom innowacji i włączenia społecznego.

⁽¹⁾ Ang. JIS (*Joint Initiative on Standardization*).

⁽²⁾ Zob. np. P2P w dziedzinie metrologii.

⁽³⁾ Zob. opinię TEN 593 – Priorytety w normalizacji ICT na jednolitym rynku cyfrowym (Dz.U. C 487 z 28.12.2016, s. 92).

2.2. W świetle nowych rozwiązań technologicznych, priorytetów politycznych i globalnych trendów – zwłaszcza w dziedzinie usług – jak również rewolucji informatycznej, konieczne jest dokonanie przeglądu systemu normalizacji europejskiej w celu zachowania jego licznych udanych elementów, poprawienia wad, dążenia do osiągnięcia odpowiedniej równowagi między wymiarem europejskim i krajowym, między swobodą innowacji, kreatywnością i interoperacyjnością techniczną i regulacyjną, jak również – w bardziej ogólnym ujęciu – w celu spełnienia nowych wymagań i oczekiwań przedsiębiorstw, konsumentów, pracowników i ogółu społeczeństwa europejskiego.

2.3. W ramach wypełniania swej funkcji „domu społeczeństwa obywatelskiego” EKES przywiązuje szczególną wagę do zwiększania przejrzystości systemu normalizacji europejskiej i angażowania w niego szerokiego grona podmiotów. Komitet pragnie odgrywać coraz bardziej proaktywną rolę w określaniu strategicznych kierunków działania, we wdrażaniu i propagowaniu norm oraz we wspieraniu kultury normalizacji, jako podstawy sukcesów przedsiębiorstw i przyszłych pokoleń.

2.4. EKES zawsze uważał, że: „szybki, skuteczny i partycypacyjny proces normalizacji w UE jest nie tylko osią jednolitego rynku, będącego fundamentem integracji europejskiej i strategii »Europa 2020« mającej na celu jej urzeczywistnienie, lecz przede wszystkim stanowi podstawę konkurencyjności gospodarki europejskiej i siłę napędową innowacji”⁽⁴⁾. Właśnie z tego powodu potrzebne są jasne i przejrzyste normy służące ochronie konsumentów i przedsiębiorstw, a także środowiska i społeczeństwa.

2.5. Głównym ogólnym celem systemu normalizacji europejskiej jest zwiększenie wkładu norm i procesu normalizacji europejskiej w zapewnianie swobodnego przepływu towarów i usług na rynku wewnętrznym w celu pobudzania wzrostu i innowacji oraz sprzyjania konkurencyjności europejskich przedsiębiorstw, zwłaszcza MŚP, przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony konsumentów, pracowników i środowiska za pośrednictwem szerszych, a zarazem szybkich, przejrzystych i angażujących szerokie grono podmiotów procesów rozwojowych, zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym. Procesy te powinny być oparte na uznanych kryteriach, takich jak te określone w porozumieniu WTO w sprawie barier technicznych w handlu i w rozporządzeniu (UE) nr 1025/2012.

2.6. Niedawno Komitet podkreślił, że: „normalizacja europejska z udziałem wszystkich partnerów społecznych i zainteresowanych stron powinna mieć coraz większy wkład w uzupełnianie i wzbogacanie procesów zachodzących w gospodarce światowej” oraz że: „wskazane jest większe uwzględnienie europejskiej kultury normalizacji w światowych procesach normalizacji, a także nadanie jej w tych ramach większego znaczenia”⁽⁵⁾, między innymi dzięki zwiększaniu świadomości na temat komunikacji, łatwości dostępu i niskim kosztom.

2.6.1. Ważne jest również utrzymanie odpowiedniej równowagi między normalizacją i kreatywnością⁽⁶⁾ przez zapewnienie – również rzemieślnikom i mniejszym przedsiębiorstwom – możliwości swobodnego wyrazu oraz wzbogacania produktów i usług w podstawowych granicach określonych w normach.

2.7. Normalizacja europejska będzie odgrywać kluczową rolę w tworzeniu i funkcjonowaniu jednolitego rynku produktów i usług dzięki stopniowej harmonizacji – na szczeblu UE – norm krajowych, które często mogą tworzyć bariery techniczne w dostępie do rynków krajowych i handlu oraz w wymianie wewnątrzspółnotowej.

2.8. Konwergencja technologii i informatyzacja społeczeństwa, przedsiębiorstw i usług publicznych powoduje, że zanika tradycyjny podział normalizacji na ogólną i cyfrową, co wyraźnie stwierdzono w innej opinii EKES-u⁽⁷⁾. Wynika stąd potrzeba spójnego podejścia do opracowania i określenia przez Komisję priorytetów normalizacyjnych.

2.9. W obliczu preferencji wyrażonych przez różne podmioty gospodarcze i przemysłowe w UE w zakresie międzynarodowych norm ISO/IEC, kluczowego znaczenia nabiera wzmocnienie systemu normalizacji europejskiej w celu zapewnienia dostosowania międzynarodowych norm do szybkiej i skutecznej normalizacji europejskiej, angażującej wszystkie zainteresowane strony, w szczególności przedstawicieli mniejszych przedsiębiorstw, konsumentów i innych zainteresowanych podmiotów.

2.10. Intensywniejszy rozwój dobrowolnych standardów europejskich dotyczących usług mógłby promować zatrudnienie i wzrost gospodarczy dzięki większej liczbie dostaw transgranicznych i większej integracji rynków, umożliwiając pełne wykorzystanie potencjału tego sektora w gospodarce europejskiej przy zachowaniu i poszanowaniu lokalnych warunków pracy i życia. Mogłoby się to również przyczynić do zniesienia przeszkód wynikających ze stosowania krajowych systemów normalizacyjnych.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 376 z 22.12.2011, s. 69.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 177 z 18.5.2016, s. 1.

⁽⁶⁾ Zob. przypis 3.

⁽⁷⁾ Zob. przypis 5.

2.11. W odpowiedzi na szybki rozwój cykli technologicznych, większą złożoność i interakcję systemów przemysłowych oraz coraz bardziej rozmyte granice między produktami, usługami i ICT, Komisja Europejska (KE) podjęła wspólną inicjatywę dotyczącą normalizacji, z udziałem publicznych i prywatnych partnerów systemu normalizacji europejskiej – zgodnie z zaleceniami EKES-u – by określić wspólną wizję oraz wspólną drogę prowadzącą do skupienia się na szeregu inicjatyw służących modernizacji, określeniu priorytetów, przyspieszeniu i usprawnieniu przyjęcia norm do końca 2019 r., za pośrednictwem takich aspektów, jak:

- uświadamianie i edukowanie w zakresie systemu normalizacji europejskiej i rozumienie tego systemu,
- terminowość, jakość i dostosowanie priorytetów i planów regulacyjnych do ram badań naukowych i innowacji,
- koordynacja, współpraca, przejrzystość i angażowanie przedstawicieli wszystkich podmiotów, w tym mniejszych,
- aktywne i przejrzyste angażowanie wszystkich zainteresowanych stron,
- konkurencyjność i wymiar międzynarodowy, wraz z rozwojem wspólnych modeli regulacyjnych.

3. Propozycje Komisji Europejskiej

3.1. W swoim komunikacie Komisja przedstawia wizję, której towarzyszy pakiet normalizacyjny obejmujący szereg celów dotyczących modernizacji systemu normalizacji europejskiej, takich jak:

- **wspólna inicjatywa dotycząca normalizacji – JIS:** innowacyjny proces partnerstwa między europejskimi i krajowymi organizacjami normalizacyjnymi, przemysłem i stowarzyszeniami branżowymi, MŚP, stowarzyszeniami konsumentów, związkami zawodowymi, organizacjami ekologicznymi, państwami członkowskimi, Europejskim Stowarzyszeniem Wolnego Handlu (EFTA) oraz KE, mający na celu opracowanie konkretnych działań służących przyspieszeniu i usprawnieniu prac nad normalizacją techniczną,
- **europejskie normy techniczne i regulacyjne dotyczące usług:** przewodnik służący promowaniu opracowywania dobrowolnych norm europejskich w sektorze usług, zmniejszaniu barier wynikających z norm krajowych i systemów certyfikacji, a także poprawie informacji dla usługodawców,
- **zorganizowany dialog międzyinstytucjonalny między KE, Parlamentem Europejskim, Radą, EKES-em i KR-em:** system rocznych sprawozdań i informacji zwrotnych na temat wdrażania polityki normalizacyjnej UE,
- **przedstawianie rocznych programów prac:** program prac na 2017 r. ustanawia roczne priorytety systemu normalizacji europejskiej.

3.2. KE zamierza, zwłaszcza w sektorze usług:

- przeprowadzić analizę sprzecznych lub powielających się norm krajowych,
- uzgodnić kryteria ustalania priorytetów dla europejskich norm dotyczących usług,
- dokonać ukierunkowanego przeglądu zgromadzonych informacji na temat obowiązujących norm krajowych i procedur udzielania upoważnień dotyczących norm i certyfikatów,
- wnieść do CEN o przekazywanie rocznego wykazu potencjalnie sprzecznych lub powielających się norm krajowych dotyczących usług bądź potencjalnych luk w opracowaniu norm,
- brać pod uwagę wymiar europejski przed ustaleniem opracowania normy krajowej,
- zalecić państwom członkowskim zbadanie wykorzystania europejskich norm dotyczących usług.

3.2.1. KE wnosi również o ułatwienie dostępu do informacji w zakresie zharmonizowanych norm europejskich przez poprawę dostępu do jednego portalu cyfrowego zaproponowanego w strategii na rzecz jednolitego rynku.

4. Uwagi ogólne

4.1. EKES po raz kolejny⁽⁸⁾ podziela pogląd o istnieniu pilnej potrzeby efektywnej i skutecznej modernizacji systemu normalizacji europejskiej stanowiącej przedmiot dyskusji od ponad pięciu lat i uważa za niezbędne przyjęcie nowej wspólnej wizji i podjęcie konkretnych działań w odpowiedzi – nadal na zasadzie dobrowolności – na globalne wyzwania normalizacji za pośrednictwem innowacyjnego procesu współpracy opartego na konsensusie w sprawie terminowego opracowania norm w szybko zmieniającym się środowisku technologicznym.

4.2. Zdaniem EKES-u konieczne jest rozpoczynanie procesu regulacyjnego już na etapie badań i rozwoju za pośrednictwem działań konormatywnych i przednormatywnych oraz wzmocnienie mechanizmów przenoszenia norm europejskich na szczebel międzynarodowy przy wsparciu sektora przemysłowego i przedstawicieli MŚP, konsumentów, partnerów społecznych, ekologów i właściwych podmiotów społeczeństwa obywatelskiego.

4.3. EKES uważa, że w celu zapewnienia efektywności i skuteczności działań w zakresie modernizacji systemu normalizacji europejskiej na szczeblu krajowym i międzynarodowym, o których mowa we wspólnej inicjatywie dotyczącej normalizacji, należy przede wszystkim:

- ujednoczyć systemy planowania, rozwoju i monitorowania różnych europejskich ram odniesienia oraz wzmocnić ich koordynację,
- zapewnić wieloletnie ramy wzmocnione środkami finansowymi na rzecz europejskich organizacji normalizacyjnych, aby umożliwić konkretne działania następcze w ślad za przewidzianymi posunięciami⁽⁹⁾,
- wspierać pod względem finansowym i organizacyjnym sprzyjający włączeniu społecznemu udział słabszych i dysponujących mniejszymi środkami organizacji i organów przedstawicielskich za pośrednictwem działań mających na celu opracowywanie norm technicznych i regulacyjnych, działań w zakresie „uświadamiania, edukowania i zrozumienia” oraz poprzez angażowanie szerokiego grona podmiotów na szczeblu „europejskim” i w „wymiarze międzynarodowym”.

4.3.1. W związku z tym EKES zaleca uruchomienie inicjatywy dotyczącej partnerstwa publiczno-prywatnego w ramach wspólnych inicjatyw technologicznych programu „Horyzont 2020”, bazując na doświadczeniach związanych ze wspólną inicjatywą dotyczącą normalizacji. Inicjatywie tej powinna towarzyszyć odpowiednia koperta finansowa i ustrukturyzowany system określania strategii i priorytetów.

4.4. EKES jest również zaniepokojony brakiem silnej i innowacyjnej struktury umożliwiającej ujednoczenie priorytetów – zarówno na poziomie różnych polityk UE i poszczególnych dyrekcji generalnych odpowiedzialnych za ich wdrażanie, jak i na poziomie instrumentów planowania, abstrahując od Komitetu norm i chwalebnych inicjatyw, takich jak wspólna inicjatywa dotycząca normalizacji i zorganizowany dialog.

4.4.1. Zdaniem EKES-u potrzebny jest zatem nowy organ zarządzający do przygotowywania i monitorowania strategii działań normalizacyjnych obejmujących wszelkie różnorodne aspekty normalizacyjne – od naukowych i technologicznych po społeczne i środowiskowe. Organ ten powinien wspierać prace obecnego komitetu technicznego ds. normalizacji.

4.4.2. Komitet uważa, że działania według schematu *business as usual* nie mogą stanowić skutecznej odpowiedzi na pilną potrzebę przystąpienia w końcu do zdecydowanej modernizacji i promowania systemu normalizacji europejskiej, tak jak domagała się tego w trybie pilnym Rada na posiedzeniu w marcu 2015 r. Europejski zorganizowany dialog międzyinstytucjonalny na temat normalizacji powinien zapewnić uprzywilejowaną, proaktywną rolę podmiotom przedstawicielskim, w szczególności KR-owi i EKES-owi, ze względu na obowiązek zasięgania ich opinii, zgodnie z art. 114 TFUE.

5. Uwagi szczegółowe

5.1. **Wprowadzanie europejskich norm technicznych szybko i w stosownym czasie.** Mamy do czynienia z różnorodnymi interesami, jeśli chodzi o kwestię szybkości i trudności zastosowania rozwiązania „*one size fits all*” mającego na celu ograniczenie potrzebnego czasu i niedociągnięć w monitorowaniu stosownych procesów. Ważniejsze od szybkości jest to, by wprowadzić takie rozwiązanie w stosownym czasie, jeśli szybkość mogłaby zagrażać osiągnięciu konsensusu.

⁽⁸⁾ Zob. przypis 4.

⁽⁹⁾ Zob. załącznik 1 do wspólnej inicjatywy dotyczącej normalizacji w ramach strategii na rzecz jednolitego rynku, 13.6.2016, Amsterdam.

5.2. **Wspieranie konkurencyjności europejskich przedsiębiorstw.** Przewyciężyć przeszkody w udziale MŚP w procesach opracowywania i stosowania regulacji; wzmocnić powiązania między normalizacją i innowacją a projektami badawczymi, w tym poprzez działania na rzecz budowania potencjału mniejszych przedsiębiorstw.

5.3. **Wspieranie prawodawstwa i polityki UE.** Stwierdza się rosnące zapotrzebowanie na normy wspierające prawodawstwo i politykę UE w celu uzyskaniu wymaganych standardów. Konieczne wydaje się zwiększenie zdolności koordynowania komunikacji między różnymi podmiotami i zainteresowanymi stronami.

5.4. **Większe zdolności w zakresie przewidywania.** Przy kształtowaniu procesów normalizacji europejskiej konieczne wydaje się zwiększenie zdolności reagowania o czasie na potrzeby przewidywania norm, m.in. po to, by ograniczyć ryzyko, że przepisy krajowe osłabiają ogólną skuteczność systemu normalizacji europejskiej.

5.5. **Angażowanie szerokiego grona podmiotów.** Należy zwiększyć możliwości podmiotów społeczeństwa obywatelskiego i mniejszych organizacji w zakresie reprezentatywności za pośrednictwem działań na rzecz budowania potencjału. EKES miał już okazję podkreślić „znaczenie ułatwienia dostępu do procesu normalizacji MŚP oraz partnerom społecznym...” oraz „pogłębionego monitorowania działań prowadzonych przez najważniejsze podmioty normalizacji, po to by wzmocnić pluralizm ESN”⁽¹⁰⁾. Niezbędne jest zapewnienie organizacjom wymienionym w załączniku III specjalnego statusu członka/partnera wiążącego się z jasnymi prawami i obowiązkami, w szczególności z prawem do opinii.

5.6. **Wsparcie dla europejskich norm na całym świecie.** Konieczne są większe naciski, zdolności przedstawicielskie, kompetencje i spójność, w szczególności w ramach ISO/IEC i ITU, zwłaszcza w przypadku małych przedsiębiorstw, konsumentów i środowiska – oraz na forach wielostronnych i w umowach o wolnym handlu.

5.7. **Zarządzanie.** Należy:

- ustanowić skuteczne struktury zarządzania i koordynacji,
- poprawić interoperacyjne sieci komunikacji KE dotyczące procesu regulacyjnego,
- zharmonizować metody pracy i zapewnić przejrzyste i pluralistyczne struktury planowania partnerstwa publiczno-prywatnego i mechanizmy interaktywnego dialogu.

5.8. **Wieloletnie wsparcie finansowe.** Konieczne jest ustanowienie wieloletnich ram finansowania, nie tylko na badania wstępne i badania dotyczące wspólnych norm⁽¹¹⁾, na działania z zakresu „nauka i społeczeństwo” oraz „nauki społeczne i nauki humanistyczne”, oraz w celu kształtowania świadomości i rozpowszechnienia kultury normalizacji, ale także w celu wspierania konkretnych strategii i pilotażowych działań normatywnych w najbardziej zaawansowanych sektorach, z wykorzystaniem współfinansowania w ogólnych i regulacyjnych ramach programu „Horyzont 2020”.

5.9. **Struktury i strategie na przyszłość.** Konieczne jest przeprowadzenie analizy skutków przyszłych norm międzynarodowych na rynku europejskim oraz sektorowych i międzysektorowych analiz perspektywicznych. Niezbędne jest dokonywanie okresowej oceny i śledzenie faktycznej skuteczności przyjętych działań, przy wykorzystaniu specjalnych struktur w instytucjach, takich jak stała grupa ds. normalizacji w EKES-ie i podobne organy w KR-ze i Parlamencie Europejskim.

5.10. **Normalizacja jako narzędzie polityki UE.** We wszystkich obszarach polityki europejskiej istnieje konieczność wzmocnienia w systemie normalizacji europejskiej i w różnych właściwych dyrekcjach generalnych KE zdolności do uruchamiania i skoordynowanego stosowania odpowiedniego instrumentu normalizacji technicznej dla poszczególnych sektorów.

⁽¹⁰⁾ „Normalizacja europejska na rok 2016”, Dz.U. C 303 z 19.8.2016, s. 81.

⁽¹¹⁾ Zob. program EMPIR w dziedzinie metrologii na lata 2014–2020.

5.11. **Zorganizowany dialog międzyinstytucjonalny.** EKES jest zdania, że tego rodzaju instrument powinien być w pełni interaktywny i proaktywny. Powinien także wykorzystywać działania stałych grup powołanych w instytucjach europejskich. KR i Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny powinny od samego początku brać udział w stosownym procesie planowania ze względu na przyznane im w TFUE ⁽¹²⁾ – zwłaszcza EKES-owi – kompetencje dotyczące rynku wewnętrznego zważywszy, że normalizacja jest jego integralnym elementem.

Bruksela, dnia 20 października 2016 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Georges DASSIS

⁽¹²⁾ Zob. zwłaszcza art. 114 TFUE.